

Sygn. akt VI ACa 1165/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Małgorzata Kuracka (spr.)

Sędziowie: SA Agata Zajac

SO (del.) Mariusz Łodko

Protokolant: Izabela Nowak

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa Z. C., M. R., A. G., K. S. i P. K. (1)

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W.

o uchylene uchwał

na skutek apelacji powoda K. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 12 lutego 2014 r.

sygn. akt IV C 844/11

I. oddala apelację;

II. zasądza od K. S. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. kwotę 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI ACa 1165/14

UZASADNIENIE

Powód Z. C. po sprecyzowaniu powództwa ostatecznie wnosił o:

- 1) uchylenie uchwały Nr (...) Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. z dnia 16 maja 2011 r. w sprawie przeprowadzenia wyborów do Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W.;
- 2) uchylenie uchwały Nr (...) Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. z dnia 16 maja 2011 r. w sprawie udzielenia absolutorium Prezesowi Zarządu H. G.;
- 3) uchylenie uchwały Nr (...) Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. z dnia 16 maja 2011 r. w sprawie udzielenia absolutorium Członkowi Zarządu W. M..

Pozwana Spółdzielnia wносиła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Natomiast powodowie M. R., A. G., K. L., K. S. i P. K. (1) pozwem z dnia 28 czerwca 2011 r. złożonym w sprawie sygn. akt IV C 846/11 wnieśli o uchylenie uchwały Nr (...) Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. z dnia 16 maja 2011 r. w sprawie przeprowadzenia wyborów do Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W..

W oparciu o treść art. 219 k.p.c. sprawy o sygnaturach IV C 844/11 i 846/11 połączono do wspólnego rozpoznania oraz zarządzono prowadzić je łącznie pod sygn. akt IV C 844/11.

Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie z powództwa K. L. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. na skutek cofnięcia przez nią pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia.

Wyrokiem z dnia 12 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo (pkt 1), zasądził od Z. C., M. R., A. G., K. L., K. S., P. K. (1) solidarnie na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2); a także zasądził od Z. C. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3).

Sąd Okręgowy ustalił, że powodowie Z. C., M. R., A. G., K. S. i P. K. (2) są członkami Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W..

W dniu 16 maja 2011 r. Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni podjęło następujące uchwały:

- uchwałę Nr (...) w sprawie udzielenia absolutorium Prezesowi Zarządu, na mocy której Walne Zgromadzenie uchwaliło absolutorium Prezesowi Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) H. G. za okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. W czasie głosowania obecnych było 98 członków, za uchwałą oddano 55 głosów, a 27 głosów przeciw;

- uchwałę Nr (...) w sprawie udzielenia absolutorium Członkowi Zarządu, na mocy której Walne Zgromadzenie uchwaliło absolutorium członkowi Zarządu Spółdzielni (...) za okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. Za uchwałą oddano 60 głosów za, 16 głosów przeciw.

- uchwałę Nr (...) w sprawie przeprowadzenia wyborów do Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej wybierając do tej Rady: M. L., M. D., P. L., B. M. i R. P..

Wszyscy powodowie byli obecni na Walnym Zgromadzeniu w dniu 16 maja 2011 r. Powodowie, jak i inni członkowie Spółdzielni biorący udział w tym Walnym gromadzeniu, weszli na salę obrad po podpisaniu listy obecności, czym potwierdzali swoje członkostwo. Przy tej okazji M. U. i T. D. wydawali tym osobom mandaty do głosowania jawnego. Następnie osobom tym A. M. i S. T., które wchodziły w skład Komisji Skrutacyjnej, wydawały karty do głosowania tajnego w sprawie wyboru członków do rady nadzorczej. Ogółem wydano 92 karty do głosowania tajnego i tyle też tych kart wrzucono do urny. Na dzień 2 maja 2011 r., tj. co najmniej na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem, żaden z kandydatów na członków do rady nadzorczej nie był zadłużony wobec Spółdzielni.

Ponadto Sąd Okręgowy ustalił, że wyrokiem z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie IV C 1367/09 Sąd Okręgowy w Warszawie uchylił uchwałę pozwanej Spółdzielni z dnia 25 czerwca 2009 r. o wyborze członków Rady Nadzorczej. W konsekwencji w pozwanej Spółdzielni przestał istnieć ten organ.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne, dokonując subsumpcji w płaszczyźnie art. 42 § 3 i 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo Spółdzielcze odnosząc się kolejno do zarzutów powodów, Sąd Okręgowy wskazał, że zarzuty formalne, tj. wynikające z wadliwości postępowania prowadzącego do podjęcia uchwały, mogą stanowić podstawę uchylenia takiej uchwały tylko wtedy, gdy wadliwość ta miała lub mogła mieć wpływ na treść uchwały.

Powołując treść § 27 ust. 10 statutu Spółdzielni, Sąd I instancji wskazał, że termin zgłaszania kandydatów na członków rady nadzorczej oraz termin składania przez tych kandydatów oświadczeń, że nie są zadłużeni wobec Spółdzielni upływał 2 maja 2011 r., tj. na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem, które odbyło się w dniu 16 maja 2011 r.

Analizując wydruki z kartotek opłat eksploatacyjnych dotyczących P. K. (1), P. L. i M. D. jako kandydatów na członków rady nadzorczej za okres rozliczeniowy od 1 stycznia 2011 r. do 16 maja 2011 r., Sąd Okręgowy stwierdził, że P. K. (2) począwszy od 11 maja 2011 r. był zadłużony wobec Spółdzielni na kwotę 202, 89 zł z tytułu rozliczenia z.w. i c.w., którą uiszczył w dniu 13 maja 2011 r. Jednakże mając na uwadze, że termin płatności opłat eksploatacyjnych w pozwanej Spółdzielni przypada do 10-go dnia danego miesiąca, Sąd stwierdził, że kandydat ten na dzień 2 maja 2011 r. nie zalegał wobec Spółdzielni z żadnymi opłatami eksploatacyjnymi.

Sąd Okręgowy uznał także, że P. L. i M. D. nie byli zadłużeni wobec Spółdzielni na dzień 2 maja 2011 r. Wprawdzie na ten moment P. L. miał niedopłatę z tytułu rozliczenia c.o. w kwocie 604,71 zł, a M. D. miał niedopłatę z tytułu rozliczenia c.o. w kwocie 154,81 zł, to jak wskazał Sąd wynikało to ze złożenia przez tych kandydatów przed upływem terminu płatności, tj. 10 kwietnia 2011 r. reklamacji, w których kwestionowali oni prawidłowość rozliczenia kosztów za rok 2010 i wnosili o ponowne sprawdzenie prawidłowości tego rozliczenia. Następnie zaś po nieuwzględnieniu przez Spółdzielnię tych reklamacji obydwaj uregulowali te niedopłaty w terminach wyznaczonych przez pozwaną.

Wyżej wymienieni kandydaci na członków do rady nadzorczej nie byli tym samym w ocenie Sądu Okręgowego zadłużeni wobec Spółdzielni na dzień 2 maja 2011 r., tj. na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem, które odbyło się w dniu 16 maja 2011 r.

Sąd Okręgowy za nieudowodnione uznał też twierdzenia powodów co do tego, że karty do głosowania tajnego były wydawane nie tylko przez komisję skrutacyjną, że nie były ewidencjonowane, a urna wyborcza nie była nadzorowana.

W oparciu o zeznania świadków S. M. T., A. M., M. U., T. D. popartych dokumentami w postaci listy osób uczestniczących w Walnym Zgromadzeniu w dniu 16 maja 2011 r., karty dotyczącej liczby wydanych kart do głosowania tajnego, protokołu Komisji Skrutacyjnej z dnia 16 maja 2011 r., Sąd Okręgowy doszedł do przeciwnego wniosku. Wskazał, że Komisja Skrutacyjna wydawała te karty tylko osobom uprawnionym, tj. członkom spółdzielni posiadającym mandaty do głosowania jawnego, a mandaty te były wydawane członkom spółdzielni przy podpisywaniu listy obecności. Sąd Okręgowy zaznaczył bowiem, że w trakcie wydawania tych mandatów dokonuje się weryfikacji członków spółdzielni jako osób uprawnionych do brania udziału w Walnym Zgromadzeniu i w głosowaniach nad uchwałami, zaś po przedstawieniu przez członka mandatu osoby wchodzącej w skład Komisji Skrutacyjnej czyniły jednocześnie na tym mandacie adnotację o wydaniu karty, co miało na celu uniemożliwienie pobrania przez członka więcej niż jednej karty. Poza tym Komisja ustaliła liczbę wydanych kart, a liczba ta zgadzała się z liczbą oddanych głosów (liczbą kart wrzuconych do urny).

Sąd Okręgowy nie dopatrył się także uchybień w procedurze głosowania tajnego w sprawie wyborów członków do Rady Nadzorczej i stwierdził, że karty do głosowania tajnego były wydawane przez Komisję Skrutacyjną oraz były ewidencjonowane.

Z kolei brak w pozwanej Spółdzielni rady nadzorczej nie stanowił, w ocenie Sądu Okręgowego przeszkody w poddaniu pod głosowanie na Walnym Zgromadzeniu uchwał w przedmiocie absolutorium dla członków zarządu. Warunek taki nie jest zastrzeżony, ani w ustawie z dnia 16 września 1982 r. Prawo Spółdzielcze, ani w przepisach wewnątrzspółdzielczych. Nie było natomiast w takich uwarunkowaniach (brak rady nadzorczej) możliwe podjęcie uchwały w sprawie rocznego sprawozdania finansowego spółdzielni, gdyż zgodnie z art. 88a § 1 wyżej wymienionej ustawy roczne sprawozdania finansowe spółdzielni podlegają badaniu pod względem rzetelności i prawidłowości. Uchwałę w tym zakresie podejmuje rada nadzorcza.

Konkludując, Sąd Okręgowy uznał, że powodowie nie przedstawili żadnych dowodów, iż zaskarżone przez nich uchwały nr (...) są sprzeczne z prawem, z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godzą w interesy spółdzielni albo mają na celu pokrzywdzenie jej członka, co uzasadniało oddalenie powództwa.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód K. S., który zaskarżając orzeczenie w zakresie dotyczącym uchylenia uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) Nr (...) z dnia 16.05.2011 r. w sprawie wyborów członków do rady nadzorczej Spółdzielni, wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku w tej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Nadto skarżący wnosił o zasądzenie kosztów postępowania.

Jak wynika z treści apelacji skarżący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych Sądu I instancji, poprzez przyjęcie, iż jeden z kandydatów do rady nadzorczej P. L. nie miał zadłużenia względem spółdzielni, gdyż sporna kwota 604,71 zł była przez niego reklamowana, w sytuacji, gdy reklamacja dotyczyła kwoty 599,59 zł, a zatem w dniu 2 maja 2011r. /na dwa tygodnie przez Zgromadzeniem/ miał zadłużenie w wysokości różnicy tych kwot, tj. 5zł 12 gr, które w dniu wyboru wynosiło 6 zł 40 gr. W konsekwencji doszło zdaniem skarżącego do naruszenia §27 ust. 10 statutu i jak należy rozumieć błędne zastosowanie art. 42 § 3 prawa spółdzielczego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje.

Apelacja okazała się bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji z poniższą korektą i uzupełnieniem. Prawidłowa w konsekwencji okazała się ocena prawna dochodzonego żądania dokonana w płaszczyźnie art. 42 § 3 prawa spółdzielczego. Odnosząc się do problematyki apelacji dotyczącej uchwały nr (...) w przedmiocie wyborów do Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni w pierwszej kolejności należy wskazać, iż błędny jest pogląd skarżącego, łączący brak legitymacji potencjalnego kandydata do wyboru do Rady Nadzorczej z kwestią /posiadaniem/ zadłużenia wobec Spółdzielni. § 27 ust.10 statutu stanowi, że „w terminie określonym w ust 8 członkowie mają prawo zgłaszać kandydatów na Członków Rady Nadzorczej. Zgłoszenie kandydata powinno być poparte, przez co najmniej 10 członków Spółdzielni wskazanych z imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania i nr w rejestrze Członków Spółdzielni. Kandydat zobowiązany jest przed upływem tego terminu do złożenia w Spółdzielni pisemnej zgody na kandydowanie, oświadczenia, iż nie narusza zakazu konkurencji oraz oświadczenia, że nie był prawomocnie skazany za przestępstwa przeciwko mieniu, dokumentom lub przestępstwo karno-skarbowe oraz nie jest zadłużony wobec Spółdzielni. W przypadku niespełnienia tych warunków zgłoszenie kandydata uważa się za nieskuteczne, a kandydata nie umieszcza się na karcie wyborczej. Kandydaci mają prawo zaprezentowania się Członkom Spółdzielni na Walnym Zgromadzeniu.” Sąd Apelacyjny podziela pogląd strony pozwanej, wyrażony w odpowiedzi na apelację, iż przepis ten należy rozumieć formalnie w ten sposób, że chodzi o złożenie zgody na kandydowanie i oświadczeń w przedmiocie okoliczności w postaci nienaruszania zakazu konkurencji, niekaralności oraz braku zadłużenia wobec spółdzielni. Natomiast ocena tych oświadczeń należy do Walnego Zgromadzenia. Innymi słowy niezłożenie tych oświadczeń czyni zgłoszenie nieskutecznym, nie zaś sama treść tych oświadczeń, która podlega ocenie w toku głosowania. Gdyby więc osoba, która nie spełnia tych kryteriów /np. karana, posiadająca zadłużenie/ została umieszczona na liście, to wybór tej osoby pozostawałby w gestii Walnego Zgromadzenia.

Gdyby jednak nawet nie podzielić tego poglądu i przyjąć, że skoro celem i sensem przepisu jest najogólniej mówiąc zakaz wyboru osób niespełniających kryteriów statutowych § 27 ust.10, a więc zgłoszenie takich osób /karanych, zadłużonych etc./ jest nieskuteczne to należy zauważyć, iż w przypadku przesłanki zadłużenia wobec spółdzielni chodzi o inną sytuację niż miała miejsce w niniejszej sprawie. Istotnie bowiem z dokumentów księgowych złożonych w sprawie /k. 220 i nast./ wynika, iż P. L. miał zadłużenie w wysokości 604,71 zł, zaś jego reklamacja dotyczyła kwoty 599,59 zł, a więc kwota 5 złotych i 40 groszy /stanowiąca sumę kilkudziesięciu groszowych niedopłat/ pozostała poza przedmiotem negocjacji. Nie mniej jednak nie jest to suma zadłużenia jaka mogłaby być rozważana w płaszczyźnie przepisu § 27 ust. 10 statutu. Przedmiotem mogą być poważne należności, stanowiące realne niedopłaty, co oczywiście będzie podlegało ocenie w konkretnej sprawie. Nie chodzi tu natomiast o zadłużenie kilkuzłotowe, wynikające z pewnych niedokładności matematycznych w przyjętych do wyliczeń sumach, mieszczące się w granicach błędu zaokrąglania, lecz kwoty stanowiące wyraz braku realizowania swoich obowiązków wobec spółdzielni. W konsekwencji brak jest podstaw do uchylenia przedmiotowej uchwały na podstawie art. 42 § 3 prawa spółdzielczego.

Gdyby z kolei przyjąć, którego to poglądu, jak w podkreślono wyżej, Sąd Apelacyjny nie podziela, iż zadłużenie rzędu kilku złotych może być rozważane w płaszczyźnie omawianego przepisu statutu, to roszczenie o uchylenie uchwały w przedmiocie wyboru członków do Rady Nadzorczej, rodzące bardzo poważne konsekwencje faktyczne i prawne wewnątrz i na zewnątrz spółdzielni, z takiego powodu uchylałoby zasadam współżycia społecznego i jako takie na podstawie art. 5 k.c. nie mogłoby być uwzględnione.

W związku z powyższym apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono stosownie do dyspozycji art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c.